

ÖZET

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUK KİTAPLARINDA BABALIĞIN TEMSİLİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET AÇISINDAN İNCELENMESİ

Buse Banu GÜL

Bu araştırmanın amacı, en çok satan okul öncesi dönem resimli çocuk kitaplarında yer alan babalığın temsilinin toplumsal cinsiyet rolleri açısından incelenmesidir. Okul öncesi dönem çocukları için en çok satan çocuk kitapları seçilerek, kitapların babalık rolünü sunuş biçimlerinde dilsel ve dil dışı öğeler incelenerek elde edilen veriler paylaşılmıştır. Dilsel ve dil dışı öğelerin incelenmesinin sonucunda okul öncesi resimli çocuk kitaplarına baba karakterinin nasıl yansıtıldığına, babanın mekansal analizi, eylem dağılımı, ebeveynlik rolünün nasıl ele alındığı incelenmiştir.

Çalışma nitel araştırma modellerinden temel nitel araştırma modeli ile desenlenmiştir. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ‘‘doküman inceleme formu’’ veri toplama aracı ile incelenmiş olup 2018-2023 yılları arasında yayınlanan en çok satan kitaplar listesinden 70 resimli çocuk kitabı ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Okul öncesi döneme ait resimli çocuk kitaplarında dilsel ve dil dışı öğeler bağlamında babalığın temsilinin toplumsal cinsiyet rolleri açısından incelendiği bu çalışmada, incelenen çocuk kitaplarında babaların çocuklarına ilgi ve yakınlık gösterdiği; çocuğu ile oyun oynayıp iletişim kurduğu; ev içi görev ve sorumluluklarda yer aldığı ancak çocuklarının sağlık, okul durumu ve temel bakıma ilişkin eşitlikçi bir sorumluluğun yeterince yansıtılmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan, geleneksel olarak otorite figürü olarak bilinen babanın, bu geleneksellikten uzaklaşarak, eğlenceli ve oyunbaz yönlerinin daha çok tasvir edildiği, çocuğunun uyku saatinde ona eşlik ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bulgular göz önüne alındığında, çocuk kitaplarında yıllar içerisinde babalığın temsilinde ciddi değişiklikler olduğu; babalığın geleneksel rolünden uzaklaşarak daha eşitlikçi bir bakış açısıyla tanımlandığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Okul öncesi dönem, resimli çocuk kitapları, baba, babalık, toplumsal cinsiyet, dil dışı öğeler, dilsel öğeler.

ABSTRACT

AN ANALYSIS OF THE REPRESENTATION OF FATHERHOOD IN PRESCHOOL CHILDREN'S LITERATURE FROM A GENDER PERSPECTIVE

Buse Banu GÜL

This research aim to investigate the portrayal of fatherhood within the most widely circulated preschool picture books, with a focus on gender roles. A curated selection of popular preschool literature has been examined, with analysis centered on both verbal and non-verbal factors shaping the depiction of fatherhood. Through this investigation, the representation of father figures in preschool picture books, including spatial, the distribution of duties, and the treatment of parental responsibilities in relation to gender constructs, has been analyzed. The study is designed with the basic qualitative research model, which is one of the qualitative research methodologies. Data for this inquiry were gathered using a specialized tool called "Document Review Form, which was developed by the researcher, with scrutiny applied to 70 illustrated children's books from bestselling lists spanning the years 2018 to 2023.

In this study, which examines the representation of fatherhood in preschool picture books in terms of verbal and non-verbal factors; it was found that fathers in the analyzed children's books show interest and affection towards their children, play and communicate with them, and take part in domestic duties and responsibilities. However, it was found that equal sharing of responsibilities related to children's health, schooling, and basic care was not equitably reflected. On the other hand, it was found that the father, who is traditionally seen as an authority figure, has moved away from this tradition, that his fun and playful aspects are more strongly portrayed, and that he accompanies his child to bedtime. In view of all the results, it can be said that the representation of fatherhood in children's books has changed significantly over the years. Fatherhood has been defined from a more egalitarian perspective, moving away from its traditional role.

Key Words: Preschool period, illustrated children's books, father, fatherhood, gender roles, verbal and non-verbal factors.